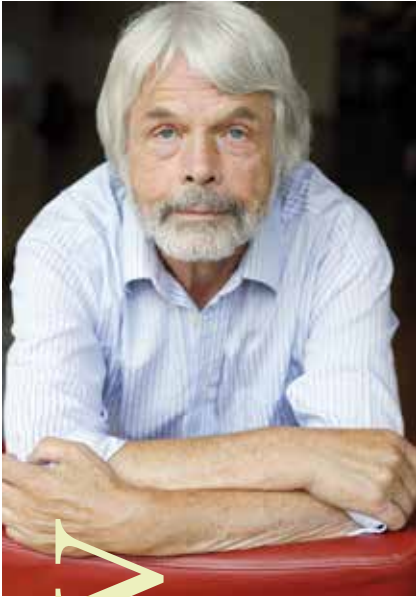

Gerard Aalders

De Oranjes krijgen altijd hun zin

Gerard Aalders is historicus, schrijver en publicist. Hij werkte van 1993 tot 2010 als onderzoeker bij het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD), schreef talrijke boeken en heeft een reputatie hoog te houden als criticus van de Oranjes en met name Prins Bernhard. Zijn motto 'Niets is zeker, en zelfs dat niet,' lijkt ingegeven door decennia lang historisch onderzoek en onlangs liet hij zich - als een zeldzame dissonant in een koor van bijval - kritisch uit over de toespraak van de koning tijdens de dodenherdenking. We spraken met hem over de affaire rond het Kroondomein en de jachtmores van de Oranjes.

De plezierjacht is altijd een factor van betekenis geweest bij prins Hendrik, Bernhard en nu ook koning Willem Alexander.

Ja, evenwel niet altijd tot grote vreugde bij de dames. Wilhelmina tolereerde het fanatisme van Hendrik en Juliana had een bloedhekel aan de jacht; zij vond dat afknallen van dieren maar niks. Ik neem het Bernhard nog steeds een beetje kwalijk. Hij had een landgoed in het noorden van Tanzania, het Rift Wall Estate, 130 hectare letterlijk in the middle of nowhere. Dat had hij voor een prikkie gekocht, met als doel het terrein in cultuur te brengen. Maar dat deed hij niet en later verkocht hij het weer. Eigenlijk met steun en geld van ontwikkelingshulp, maar dat is weer iets anders. Het landgoed was extreem slecht bereikbaar, alleen met een Cessna, zo'n klein éénmotorig vliegtuigje. Bernhard liet zich daar in een landrover met chauffeur rondrijden, een bediende draaide het raampje omlaag en dan schoot hij comfortabel vanaf de achterbank tien, vijftien buffels op een dag. Hij vond dat schitterend, maar snel het raampje weer dicht want

ze hadden schrik van de tseetseevlieg. De buffels liet hij liggen voor de aaseters.

Juliana heeft hem daar niet vanaf kunnen praten.

Nee ze had geen enkele invloed op hem; hij wel op haar en hij dankte zijn positie aan zijn huwelijk met het staatshoofd van Nederland.

Wilhelmina leek wel begaan met de natuur.

Of met haar rust. Je zou misschien kunnen zeggen dat ze door het tegen houden van de aanleg van wegen door het Kroondomein iets goeds deed voor de natuur, tegen de versnippering, maar ik denk dat voor haar de rust toch de doorslag gaf. Zo wilde ze ook geen Joodse vluchtelingen uit Duitsland te dicht bij het Paleis; die moesten maar naar Westerbork. Wat haar motieven ook waren blijft moeilijk in te schatten, want ze was een wereldvreemd mens; ze begreep weinig van haar omgeving. Op zich ook niet zo vreemd, met dat protocol: ze mocht niet worden tegengesproken... Dan word je vanzelf een raar mens.

De liefde van Bernard voor de jacht was toch op z'n minst opmerkelijk voor een president van het Wereld Natuur Fonds?

Tja, hij jaagde ook op olifanten. Als je niks te eten hebt, dan kan ik het me nog voorstellen dat je een dier moet doden om te overleven, maar voor je plezier mooie dieren op zo'n manier afknallen, daar snap ik de lol niet van.

In de Zembla-uitzending was ook een interviewfragment van lang geleden te zien waarin koning Willem Alexander door Paul Witteman werd gevraagd naar de jacht, maar er kwam niet echt een zinnig antwoord.

Nee, ik heb dat ook gezien. Hij snapt dat er mensen tegen zijn, maar hij is dat niet. Klaar. Hij mag natuurlijk...

Hallo?

De verbinding is verbroken en lachend komt hij weer aan de telefoon: Dat was de AIVD waar schijnlijk.

Ze houden u in de gaten?

Soms heb je een vermoeden. De koning mag vanwege de ministeriële verantwoordelijkheid eigenlijk ook geen mening geven over de jacht, maar ik heb wel het idee dat hij van september tot december het Kroondomein gebruikt om te jagen.

De uitzending van Zembla liet zien dat de koning daar ten onrechte subsidie voor ontvangt.

Ik geloof wel dat dat klopt, gezien ook alle andere voordelen die de Oranjes genieten. Ze kunnen bestellen wat ze willen met als motief dat het onmisbaar is voor het uitoefenen van het koningschap. Zo gaat dat al sinds Willem I. De Oranjes en geld is gewoon een buitengewoon raar fenomeen: ze zijn enorm inhalig en krijgen altijd hun zin.

Er is een taboe op onderzoek en openheid met betrekking tot het koningshuis en tegelijkertijd heeft de koning feitelijk een spreekverbod.

Daar komt het wel op neer. Als hij gaat jagen laat hij wel zien dat hij geen tegenstander is maar een harde stellingname zal hij altijd omzeilen. Dat vindt de RVD ook niet zo leuk, want aabare dieren doden valt niet goed in de pu-

blieke opinie; daarom is elke presentatie volledig geregisseerd. Interviews zijn toneelstukjes, er is niets spontaan.

Je zag bij Zembla dat Rutte de Tweede Kamer uiteindelijk niet informeert.

Ja dat is buitengewoon kwalijk. Ook dat de kamer maar een beetje ritueel sputtert, maar nooit de hakken in het zand zet en een nette regeling wenst. Vragen stellen over het koningshuis: dat wantrouwen is beschamend, dat doe je niet.

Op andere terreinen moet men de eigen broek ophouden en onze vorst krijgt ten onrechte € 4.741.425,90 subsidie voor vijf jaar en hij houdt zich niet aan de voorwaarden. Wat denkt u, is het kansrijk dat juristen daar werk van maken?

Dat is geloof ik wel de bedoeling, maar de kans dat er een uitspraak komt acht ik vrij klein, terwijl ik het wel enorm zou toejuichen. Rechters zijn er ook niet happig op, en als de landsadvocaat er een voor de koning gunstige draai aan geeft, ben je snel uitgepraat.

En politiek?

Eigenlijk hetzelfde. Het koningshuis is ontzettend populair, 65-70 procent van de bevolking is voor de monarchie en maatregelen tegen een populair instituut als het koningshuis zijn electoraal niet te verkopen. Pak je ze fors aan dan heb je een goede kans dat je bij de volgende verkiezingen de prijs betaalt. Dat hebben we met de Lockheed-affaire gezien.

Zou de koning zijn blaam niet willen zuiveren en die subsidies terugbetalen om toch tenminste het jagen te rechtvaardigen?

Ook die kans lijkt me uitermate gering, en het zou me in ieder geval zeer verbazen als hij zoiets zou doen. Ik vond het sowieso ook zeer verbazend hoe weinig er in de kranten over het Loo is verschenen. Het koekjesrecept van Maximá, dáár schrijven ze over; bij het nieuws op RTL4 werd zelfs het hele recept voorgelezen. Heel Nederland vond de toespraak van Willem Alexander waarin hij zijn grootmoeder zogenoemd afviel zo fantastisch, maar het waren gewoon een paar open deuren en historisch was het onjuist.

**De Oranjes en geld,
een buitengewoon
raar fenomeen.**

Politiek gezien is het niet geheel ondenkbaar dat op enig moment in de komende decennia er een Kamermeerderheid komt voor een algeheel verbod op de plezierjacht. Hoe zou dat vallen bij de koning?

Als ze dat erdoor krijgen, voor heel Nederland, zijn er natuurlijk altijd uitzonderingen denkbaar voor het Kroondomein, voor de getalsregulatie of verzin maar wat mooie woorden. Het komt altijd goed met de Oranjes. Het lijkt me op dit moment nogal utopisch, maar je weet nooit. Zolang we een rechtse meerderheid hebben onder leiding van CDA en VVD zie ik dat totaalverbod er nog niet komen.

En mocht de republiek uitbreken, dan gaat het Kroondomein van de staat terug naar de erfgenamen van Wilhelmina en als dat fysiek onmogelijk blijkt, dan wordt er een schatting gemaakt van de waarde van het Kroondomein, vermeerderd met de wettelijke rente en dat wordt

dan uitgekeerd. Ik vond het jammer dat dit in de uitzending van Zembla niet aan de orde is geweest, want eigenlijk hebben de Oranjes het Kroondomein gewoon in bruikleen gegeven en ons, de staat, met de lasten opgezadeld, terwijl ze de lusten voor zichzelf reserveren. Ik heb me de laatste week behoorlijk geërgerd aan die voorkeursbehandeling en daar op mijn blog over geschreven. Dat was een goed gevoel in coronatijd.

Dat lucht op?

Ja inderdaad.

Maar als de republiek uitbreekt... dan zal nog eerder de jacht verboden worden?

Ik denk niet dat ik het nog ga meemaken.

Lees verder op het blog van Gerard Aalders: www.gerardaalders.nl

Harm Niesen

De wolf en de boer

17 mei, emotionele melding van een schapenboer: "Helaas hebben wij gisterenmorgen een onaangekondigd, ongewenst, onaangenaam en schrikwekkend bezoek gehad in ons mooie koppel fokschapen. Wij vonden een dood lam dat flink was aangevreten, plus zes dieren die wonden vertoonden aan de hals. Een grote carnivoor heeft flinke schade berokkend aan onze veestapel. (...)

Kunt u nog volhouden dat dit natuurlijk gedrag van een wolf is? Dit is volledig onnatuurlijk, sterk gestoord gedrag. Hoe lang moeten wij toezien hoe de wolf onze weerloze dieren doodt? Wat moet er gebeuren voordat we concluderen dat dit zo niet verder kan?

De groei van de wolvenpopulatie zal zonder verdere actie doorgaan. Jonge wolven vliegen uit, op zoek naar een eigen territorium. Dit zijn jagers in opleiding. Die gaan voor de snelle, gemakkelijke hap als ze de kans krijgen.

De ellende die voortvloeit uit de uitbreiding van de wolvenstand zal ieder jaar verder toenemen. Ieder jaar zal het aantal uitzwerpende wolvenpubers groter worden. Ook zal, om de wolf in Nederland te houden, de komende jaren veel belastinggeld worden gependend aan adviseurs, deskundigen, experts, projecten, commissies etc..

Na het uitgeven van ettelijke miljoenen zullen de geleerden en ambtenaren tot de conclusie komen dat de wolven zich hebben gevestigd en zich thuis voelen, maar dat ze hier eigenlijk niet passen. Nu wordt "collateral damage" nog geaccepteerd, maar waar ligt de grens van wat we nog blijven accepteren? Wolven zijn fantastische dieren die in de vrije natuur thuis horen. Wij hebben simpelweg niet voldoende vrije, ongerepte natuur om ruimte te bieden aan wolven! Stop deze ellende. Stop wolven in Nederland."